

sosialurin

telf. 147 20, 118 20
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurin

Útgevandi: Fyritaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bláðmenn: Høgni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Árni Joensen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Fløskuhálsurin

TAÐ ER ALT vorðið meira og meira trupult hjá fólki at fáa tak yvir høvdið. Spurningurin er serliga átróðkandi á teimum størru plássunum.

ONGIN IVI ER um, at tað er sjálvur grundstýkkjaspurningurin, ið er tann tvørli fløskuhálsurin í okkara sethúsa- og íbúðarspurningi. Í fyrsta lagi er útboðið av grundstýkkjum ikki nóg stórt og í øðrum lagi er prísurin á grundstýkkjum alt ov høgur.

Í VIKUNI LEGÐI javnaðarflokkurin tvey uppskot fram á ting, sum bæði hava til endamáls at bøta um møguleikarnar hjá fólki at ognar sær grundstýkki, ella við øðrum orðum at gera tað lættari hjá okkar ungfolki at sleppa ígjøgnum fløskuhálsin í okkara sethúsa- og íbúðarspurningi.

ANNAÐ UPPSKOTIÐ er um at stovna ein almennan byggibúgvingargrunn, sum undir ávísu treytum skal veita kommunum lán og studning til keyp og byggibúgving av jørð til sethúsa- og íbúðarbygging. Ætlanin við láninum er at gera kommunurnar betri førar fyri at hava eitt størri útboð av grundstýkkjum. Ætlanin við studninginum er at fáa grundstýkkjaprisin niður.

HITT UPPSKOTIÐ hevur til endamáls at broyta lógina um rentustudning. Sambært galdandi lóg, fáa fólk, sum seta pening inn á serstaka konto, ið hevur til endamáls at spara saman til húsabygging, ein rentustudning úr landskassanum uppá 1 1/2 pst. Javnaðarflokkurin hevur nú skotið upp, at broyta lógina so, at rentustudningurin verður hækkaður uppí 2 pst., og at tann samansparði peningurin eisini kann verða nýttur til keyp av grundstýkki.

JAVNAÐARFLOKKURIN metir, at hesi bæði uppskotini kunnu verða ein munagóð hjálpi í okkara samlaða sethúsa- og íbúðarspurningi, og hesum kunnu væl øll taka undir við. Spennandi verður kortini at vita, hvørja undirtøku hesi bæði uppskotini frá javnaðarflokkinum fáa á tíri, tá tey nú koma til umrøðu har.

Javnaðarflokkurin nýtt uppskot:

Mælir til at stovna grunn til byggibúning

Javnaðarflokkurin hevur lagt uppskot fyri lögtingið um, at landið setur á stovn ein grunn, sum skal veita lán og studning til byggibúning av útstýkkjum til sethús og íbúðarhús.

— Húsaneyðin hongur óloysiliga saman við spurninginum um útstýkkingar og útboð av grundstýkkjum. Tað er trótið á grundstýkkjum til ein yvirkomiligan pris, sum tykist vera fløskuhálsurin í allari sethúsa- og íbúðarbygging í Føroyum, sigur javnaðarflokkurin m.a. í viðmerkingum til uppskotið.

Flokkurin metir, at trótið á grundstýkkjum — byggiklárur og biligum — er ein samfelagsuppgáva. Javnaðarflokkurin mælir tí við uppskot-

inum til, at land og kommuna í nógv størri mun átaka sær at fáa til vege byggibúgvinn grunnstýkkir kring alt landið.

30 mill. kr. í stovnsfæi

Javnaðarflokkurin skjýtur upp, at grunnurin fær navnðið Byggibúgvingargrunnur Landsins og at hann bæði kann veita lán og studning.

Samstundis sum flokkurin skjýtur upp, at landskassin letur 30 mill. kr. sum stovnsfæi til grunnin, mælir javnaðarflokkurin til, at Kommuni Lángrunnurin verður avtíkin.

Peningurin í hesum grunninum, sum varð stovnaður í 1974, skal

sambært uppskoti javnaðarflokksins flytast yvir í Byggibúgvingargrunn Landsins.

Lán og studningur

Byggibúningargrunnurin kann bæði veita lán og studning. Studningurin kann í mesta lagi vera 20 pst. og lánið í mesta lagi 60 pst. av samlaða kostnaðinum fyri eina útstýkkingarættan.

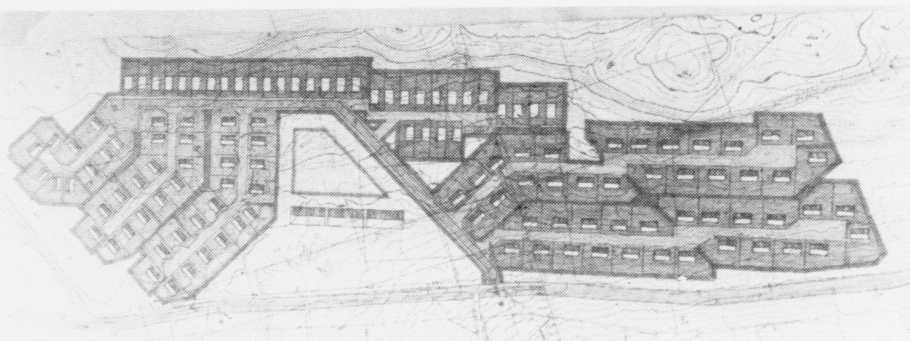
Skotið verður annars upp, at grunnurin skal hava eitt stýri við fimm limum, meðan Húsálansgrunnurin skal umsita byggibúningargrunnin.

Fyri at fáa veiting úr grunninum eru settar nakrar treytir í lógarpuppskotið. M.a. skulu kommunurnar hava eina

almenna byggisamtykt, at søkt verður til ávísar útstýkkingarættan og at kommunan eisini letur ein studning til prisin, sum í minsta lagi svarar til 10 pst. av útveganar- og byggibúningarkostnaðinum.

Javnaðarflokkurin heldur, at uppskotið, um tað verður samtykt, skuldi lætt um og styrkt hugin hjá kommunum, sosialum felagsskapum og stýrinum fyri íbúðargrunnin at sett í verk bygging av íbúðum, soleiðis at hesin tørvurin eisini verður nøgtaður.

Tað er ein veruleiki, at øll ynskja ikki at eiga sín egnu hús. Hesi skulu tey eisini hava sín rætt, sigur javnaðarflokkurin.

Sosialistiskt Ungmannafelag:

Almenna má seta tiltøk í verk at basa ungdóms-arbeiðsloysinum

SU hevur sent lögtinginum skriv, har víst verður á, at tað frá ymsum síðum hevur verið víst á vaksandi vinnuløysi millum ungdóm, uttan at landsins myndugleikar hava latið við seg koma. SU vísir til eina kanning, sum nýliga er gjørd, og sum vísir, at 50 pst. av teimum ungu í økinum hava ikki fast arbeiði. Skrivði hjá SU er soljóðandi:

»Sum lögtinginum kunnugt hevur heimsumfatandi búskaparkreppa ført til álvarsamt arbeiðsloysi, sosialar niðurskurðir og

vánaligari útbúgvingarviðurskifti í vesturheiminum.

Henda kreppa, sum stavar frá sjálvum tí kapi-

talistiska framleiðslugrundarlagnum og tí borgarlaga samfelagsmynstrinum, har meira verður hugsað um vælfærd arbeiðaranna, fer nú av álvara at gera vart við seg í Føroyum.

Frá ymsum síðum hevur verið víst á vaksandi vinnuløysi serstakliga millum ungdómin í Føroyum, uttan at landsins myndugleikar av álvara hava latið við seg koma.

Víst hevur verið á tann stóra ivaspurningin um, hvussu umfatandi hetta ungdómsarbeiðsloysi í roynd og veru er, ella við øðrum orðum, hvussu nógv ung millum 16 og 19 ár eru uttan fast arbeiði.

Hendan ivaspurnin hava myndugleikarnir brúkt sum undanfærslu fyri ikki at seta í verk itøkilig tiltøk til tess at beina fyri ungdómsarbeiðsloysinum. Nú er henda undanfærsla ikki til longur við tað, at kanning

av ungdómsarbeiðsloysinum fylgilegur.

Henda kanning, sum umfarar eitt ávíst øki í Føroyum, er kunngjørd í føroyskum blaði hin 30. januar 1982. Kanningin sýnir, at um 50% av teimum ungu í kanningarøkinum eru uttan fast arbeiði.

Av tí at einki bendir á, at hetta tal er munandi lægri í restini av landinum, er tað alt umráðandi, at tað almenna setur í verk tiltøk til tess at basa ungdómsarbeiðsloysinum.

Út frá hesum hevur SU á fundi í Havn tann 30. januar 1982 samtykt, at heitað lögtingið, um at skipa fyri tiltøkum, sum í fyrsta lagi kunnu bøta um fylgjurnar av arbeiðsloysinum, og sum í øðrum lagi kunnu fáa til vege góð og meningsfull arbeiðsplass til tey mongu ungu, sum í dag eru uttan vinnu.

Brævið hevur lögtingið beint til landsstýrið.